UCHWAŁA NR LVII/410/2023
RADY MIEJSKIEJ W GŁUSZYCY

z dnia 31 stycznia 2023 r.

w sprawie uznania skargi na działalność Burmistrza Głuszycy tj. na doprowadzenie do nieprawidłowości przy realizacji przydomowej oczyszczalni ścieków w Grzmiącej przy ul. Lipowej 5 za bezzasadną

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40), w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 z późn. zm.), Rada Miejska w Głuszycy uchwala, co następuje:

§ 1. Wniesioną przez mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Lipowej 5 w Grzmiącej w dniu 27 października 2022 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, a przekazaną według właściwości Radzie Miejskiej Głuszycy w dniu 21 listopada 2022 r. skargę na działalność Burmistrza Głuszycy tj. na doprowadzenie do nieprawidłowości przy realizacji przydomowej oczyszczalni ścieków w Grzmiącej przy ul. Lipowej 5 uznaje się za bezzasadną.

§ 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia skargi stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. O sposobie rozpatrzenia skargi Przewodniczący Rady zawiadomi skarżącego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Głuszycy

Grzegorz Milczarek

Uzasadnienie

1. Mieszkańcy Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Lipowej 5 w Grzmiącej (Gmina Głuszyca) złożyli do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego – Departamentu Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych pismo – skargę na działalność Burmistrza Głuszycy tj. na doprowadzenie do nieprawidłowości przy realizacji przydomowej oczyszczalni ścieków w Grzmiącej przy ul. Lipowej 5. Zgodnie z właściwością, Urząd Marszałkowski przekazał ww. skargę do rozpoznania Radzie Miejskiej Głuszycy.

W toku badania sprawy Rada Miejska w Głuszycy ustaliła, że przedmiotowa inwestycja realizowana była w ramach zadania „*Eko Głuszyca – tu mieszkam, tu żyję – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Głuszyca*", współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Obszarów Wiejskich w ramach poddziałania „*Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji na energię odnawialną i w oszczędzanie energii*" w ramach działania „*Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich*" objętego PROW na lata 2014 – 2020.

Inwestycja była realizowana przez Wykonawcę – Panią Martę Sumorok prowadzącą działalność „Zielone Oczyszczalnie Marta Sumorok" na podstawie podpisanej z Gminą Głuszyca umowy z dnia 1 grudnia 2017 r. (nr 103.liR.271.17.2017) – w ramach ww. umowy zostało zaprojektowanych i wykonanych kilkadziesiąt przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków na terenie wsi: Grzmiąca, Łomnica, Głuszyca Górna i Sierpnica. Jedną z tych kilkudziesięciu przydomowych oczyszczalni stanowi przydomowa oczyszczalnia wykonana przy budynku w Grzmiącej przy ul. Lipowej 5.

2. Skarżący zarzucają Burmistrzowi Głuszycy, że doprowadził do nieprawidłowości przy realizacji budowy przydomowej oczyszczalni ścieków na należącej do Wspólnoty nieruchomości. Wskazują, że począwszy od grudnia 2018 r., kiedy to oczyszczalnia została Wspólnocie Mieszkaniowej przekazana do użytkowania - zgłaszane były Gminie problemy z jej funkcjonowaniem: uciążliwości zapachowe, piana wydobywająca się ze zbiornika oczyszczalni, ścieki rozlewające się wokół studni chłonnej, awarie pompy w przepompowni ścieków. W ocenie Skarżących problemy te są wynikiem m.in.:

(i) niezachowania parametrów i warunków projektowych poprzez zamontowanie oczyszczalni FEL-15 o wydajności 2,25 m3/dobę (tj. zamontowanie oczyszczalni o wydajności mniejszej, niż pierwotnie planowana), zamontowanie zbiornika pompowni o średnicy 350 mm i pojemności retencyjnej 0,1 m3, zamontowanie pompy o mocy i typie niezgodnym z projektem, nieprawidłowe wykonanie systemu rozsączania przydomowej oczyszczalni ścieków;

(ii) wprowadzenia do instalacji zmian (podczas prowadzonych działań interwencyjnych) – niezgodnych z dokumentacją projektową oraz warunkami zgłoszenia zamiaru wykonania robót oraz mogących naruszać przepisy techniczno – budowlane.

(iii) nieprzeprowadzenie przez Gminę prac naprawczych (usunięcia zgłaszanych nieprawidłowości).

Skarżący podnoszą, że eksploatowana przez nich oczyszczalnia w ich ocenie nie została wykonana zgodnie z zatwierdzoną przez Starostę Wałbrzyskiego dokumentacją projektową oraz warunkami dofinansowania.

3. Po otrzymaniu od pracowników Urzędu Miejskiego w Głuszycy kompletu dokumentacji w przedmiotowej sprawie oraz po zapoznaniu się z wyjaśnieniami dot. przedłożonej sprawy, Rada Miejska w Głuszycy uznała skargę za bezzasadną z następujących, wymienionych poniżej przyczyn.

W pierwszej kolejności wskazuje się, że pierwotnie opracowanie techniczne dotyczące budowy biologicznej przydomowej oczyszczalni ścieków przy ul. Lipowej 5 w Grzmiącej dotyczyło oczyszczalni o przepustowości do 5 m3/d. Na przedmiotowej nieruchomości zamontowana została ostatecznie oczyszczalnia o przepustowości 2,25 m3/dobę (oczyszczalnia FEL – 15, firmy Feliksnavis). Wskazuje się, że zgodnie z warunkami umownymi wykonana oczyszczalnia miała zapewnić obsługę deklarowanej przez Wspólnotę Mieszkaniową liczby mieszkańców (23 osoby) – według wytycznych producenta (zużycie wody = ilość ścieków, 100 l/ mieszkańca/ dobę). Po zweryfikowaniu przez Inwestora średniego rzeczywistego zużycia wody – na podstawie faktur wystawianych przez Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji – wskazuje się, że w okresie od roku 2017 do roku 2022 średnie zużycie wody dla ww. nieruchomości wynosi 48,8 m3/miesiąc (tj. 1,63 m3/dzień), co jednoznacznie wskazuje na to, że wybrana i wykonana oczyszczalnia (o przepustowości 2.25 m3/dobę) posiada przepustowość znacznie większą niż rzeczywiste obciążenie wykonanej oczyszczalni. Z tego względu uznaje się, że przepustowość ww. oczyszczalni jest wystarczająca i nie może być powodem zgłaszanych przez Skarżących nieprawidłowości. Wskazuje się, że biologiczna przydomowa oczyszczalnia ścieków przy ul. Lipowej 5 w Grzmiącej została dobrana i zamontowana zgodnie z warunkami umownymi, wytycznymi producenta oczyszczalni (firmy Feliksnavis) oraz zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

4. W dalszej kolejności wskazuje się, że studnia chłonna, odpowiedzialna za odprowadzenie ścieku oczyszczonego) – została wykonana zgodnie z wytycznymi producenta oczyszczalni i nie jest prawdziwy zarzut Skarżących w zakresie braku zdolności chłonnych studni. Powyższe potwierdzone zostało przez przedłożoną przez Wykonawcę opinia geotechniczna z dnia 5 lutego 2018 r. potwierdzająca warunki geotechniczne o przepuszczalności i chłonności gruntu wystarczające dla budowy przydomowej oczyszczalni ścieków. Dopiero zlecona przez Zamawiającego w okresie trwania gwarancji opinia hydrologiczna i geologiczna, wykonana przez uprawnionego hydrologa i geologa mgr. inż. Macieja Żaka oraz mgr. inż.Grzegorza Wyrwasa, potwierdziła występowanie w miejscu wykonania przydomowej oczyszczalni gruntów uniemożliwiających ich rozsączanie. Na etapie wykonywania umowy Gmina, pozostawała w usprawiedliwionym przekonaniu co do prawidłowości przedłożonej przez Wykonawcę opinii technicznej, spełniała ona bowiem wszystkie wymogi wynikające z przepisów technicznych. Na etapie realizacji umowy lokalizacja i wykonanie studni chłonnej

były prawidłowe względem przyjętej i zaakceptowanej zgodnie z przepisami dokumentacji technicznej – co potwierdza również znajdująca się w dokumentach sprawy geodezyjna inwentaryzacja powykonawcza.

Wskazuje się, że zweryfikowana i potwierdzona w okresie gwarancyjnym usterka, dotycząca niewłaściwego rozsączania ścieku oczyszczonego na etapie obecnym wymaga naprawy. Jednocześnie wskazuje się, że przedmiotowa usterka była już w przeszłości przedmiotem napraw zarówno wykonywanych przez Wykonawcę - Zielone Oczyszczalnie Marta Sumorok jak i zlecanych podmiotowi trzeciemu -Pogotowie Wodociągowe Kanalizacyjne i Gazowe Daniel Tłuścik, a odpowiedzialność gwarancyjna Wykonawcy przedmiotowych robót jest w chwili obecnej ograniczona jest w związku z zaprzestaniem prowadzenia przez Wykonawcę działalności gospodarczej. Na etapie obecnym trwa ustalanie, czy dalsze występowanie usterki związane jest z niewłaściwym rozsączaniem ścieku oczyszczonego wynika z nieprawidłowego działania Wykonawcy oczyszczalni, czy też jest efektem nieprawidłowego eksploatowania oczyszczalni przez jej użytkowników. W wypadku uznania, że usterka wynika z nieprawidłowego wykonania umowy, Zamawiający zleci ponowne wykonanie prac naprawczych podmiotowi zewnętrznemu.

Wskazuje się, że Skarżący w żaden sposób nie wykazali, jakoby w ramach prowadzonych prac naprawczych doszło do wprowadzenia do instalacji oczyszczalni zmian (podczas prowadzonych działań interwencyjnych) – niezgodnych z dokumentacją projektową oraz warunkami zgłoszenia zamiaru wykonania robót oraz mogących naruszać przepisy techniczno – budowlane.

Jednocześnie Rada Miejska Głuszycy wskazuje, że Burmistrz Gminy, jako jej organ wykonawczy, nie ponosi odpowiedzialności za nieprawidłowo wykonane prace montażowe lub budowlane, jak również nie ponosi odpowiedzialności gwarancyjnej za fizyczne elementy zamontowanej przydomowej oczyszczalni ścieków. Odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie ww. prac spoczywa na Wykonawcy / producencie i ma charakter odpowiedzialności kontraktowej, możliwej do dochodzenia na drodze sądowej.

5. Jednocześnie wskazuje się, że zgodnie ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją, przydomowa oczyszczalnia ścieków przy ul. Lipowej 5 w Grzmiącej jest niewłaściwie eksploatowana przez mieszkańców, członków Wspólnoty Mieszkaniowej – tj. pozostaje eksploatowana niezgodnie z wytycznymi producenta wskazanymi w Instrukcji użytkowania, co stanowi główną przyczynę problemów z jej funkcjonowaniem i w dalszej kolejności powoduje uciążliwości zapachowe, pianę wydobywająca się ze zbiornika oczyszczalni, awarie pompy w przepompowni ścieków i innych elementów oczyszczalni.

Zgodnie z instrukcją użytkowania producenta przydomowej oczyszczalni (firmy Feliksnavis) właściciel / użytkownik oczyszczalni odpowiedzialny jest za jej właściwe użytkowanie – zgodne z pierwotnym przeznaczeniem i parametrami technicznymi. Na właścicielu / użytkowniku oczyszczalni spoczywa również obowiązek ponoszenia wszelkich kosztów niezbędnych do utrzymania oczyszczalni we właściwym stanie technicznym.

Tymczasem już w roku 2019 przez Wykonawcę stwierdzone zostało niewłaściwe użytkowanie oczyszczalni – poprzez odprowadzanie do oczyszczalni ścieku bytowego zanieczyszczeń gabarytowych takich jak tekstylia, plastiki i inne materiały nie podlegające biologicznej degradacji. Ścieki zawierające znaczne przekroczenie zawiesin i innych zanieczyszczeń powodują awarie urządzeń składających się na przydomową oczyszczalnię – między innymi awarie pompy, sprężarki, zamulenia warstwy filtracyjnej przy rozsączaniu. Eksploatowanie i konserwowanie niezgodne z zaleceniami Instrukcji Obsług producenta powoduje utratę gwarancji przez właściciela / użytkowników oczyszczalni.

Również Gmina Głuszyca jako Inwestor zleciła w listopadzie 2021 r. badanie próbki ścieków pochodzących z przedmiotowej oczyszczalni Świdnickiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji, które to badanie dodatkowo potwierdziło nieprawidłowe użytkowanie oczyszczalni (badanie potwierdziło, że do oczyszczalni wpływają ścieki niebytowe, występuje nadmierne stosowanie kwasowych środków chemicznych – w związku z czym ścieki zatrzymują się w drodze do oczyszczalni i fermentują; a także potwierdziło szereg innych nieprawidłowości w użytkowaniu oczyszczalni).

Nieprawidłowe użytkowanie oczyszczalni przez członków Wspólnoty Mieszkaniowej potwierdziły również kolejne ekspertyzy: opinia z 8 sierpnia 2022 r. sporządzona przez pana Daniela Tłuścika i również potwierdzona przez firmę PPUH MAXER Sp. z o.o. aktualnie obsługującą przydomową biologiczną oczyszczalnie Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Lipowej 5. Potwierdzenie niewłaściwego użytkowania oczyszczalni potwierdza również przedłożona przez Wspólnotę Mieszkaniową opinie techniczna sporządzona przez Panią Lidię Kaczmarek – Jagiełło potwierdziła niewłaściwe użytkowanie oczyszczalni biologicznej – na załączonej do opinii dokumentacji fotograficznej widoczna jest obecność białej piany wydostającej się na zewnątrz przez pokrywę studni chłonnej, co również potwierdza nadmierne stosowanie środków chemicznych, niezgodnie z Instrukcją Obsługi oczyszczalni producenta.

Z opisanych wyżej względów skargę uznaje się za bezzasadną.